

ГОДИШНА ПРОГРАМА

ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ

В ОБЩИНА КРУШАРИ ЗА 2021г.

Приета с решение № 14/153 от 17.12.2020г. на Общински съвет с. Крушари

ВЪВЕДЕНИЕ

Народните читалища са уникални за културата в европейски и световен мащаб културно-просветни сдружения, които изпълняват дейност в полза на обществото и насочена преди всичко към задоволяване на потребностите от култура, особено в малките населени места. Читалищата са призвани да съхраняват нематериалното културно наследство, традициите, образование, възпитание и благотворителност, които са в основата на тяхната дейност в полза на обществото.

Българските читалища са обществена организация, съхранена и развиваща се според потребностите на различните времеви периоди и общности в страната, насочена към всички членове на обществото. Те са традиционна и характерна българска културна организация, която се заражда през Възраждането, преминава през всички промени на обществото ни, институция, която е неизменна част от облика на страната - и когато се представя българската традиция и идентичност, и когато се чертае стратегия за бъдещо развитие. През целия период от своето съществуване читалищата винаги са били ключови фактори за образоваността и информираността на местните общности, имащи съществена роля за утвърждаване и развитие на ценности на гражданското общество.

Съгласно Закона за народните читалища, те са юридически лица с нестопанска цел. В тяхната дейност могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Настоящата програма за развитие на читалищната дейност в община Крушари е разработена в изпълнение на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища и въз основа на направените от читалищата в община Крушари, предложения за дейността им през 2020г.

Изготвянето на програмата цели да обедини усилията за развитието и утвърждаването на читалищата, като важни обществени институции, реализиращи културната идентичност на общината и да засили ролята им, като образователни и информационни центрове.

I. НАРОДНИ ЧИТАЛИЩА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КРУШАРИ

На територията на община Крушари има общо седем читалища, вписани в Регистъра на народните читалища към Министерството на културата, както следва :

1. НЧ "Йордан Драгнев - 1894" – с. Крушари
2. НЧ "Христо Ботев - 1940" – с. Коритен
3. НЧ "Стефан Караджа - 1936" – с. Телериг
4. НЧ "Светлина - 1945" – с. Полковник Дяково
5. НЧ "Втори юни - 2004" – с. Александрия
6. НЧ "Асен Златаров - 1962" – с. Лозенец
7. НЧ "Кирил и Методий – 1941" – с. Ефрейтор Бакалово

Към всички читалища има сформирани различни самодейни групи, повечето с насоченост към събиране, съхраняване, опазване и представяне на българското народно творчество.

II. ЦЕЛИ

1. Задоволяване потребностите на жителите на общината, свързани с развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност;
2. Запазване на националните традиции, ценности и фолклор;
3. Осигуряване на достъп до информация и интернет;
4. Обогатяване на библиотечния фонд и подобряване дейността на библиотеките;
5. Изграждане на обща мрежа за сътрудничество между всички читалища в общината;
6. Съхраняване и популяризиране на българските културни традиции и наследство;
7. Формиране на читалището, като място за общуване, реализиране на успешни социални практики, повишаване ролята му в социалната и културна интеграция на различните социални и етнически общности;
8. Активно между секторно сътрудничество с административни структури, образователни институции, социални заведения, други представителни организации, свързани с реализирането на културни и образователни политики на територията на община Крушари, област Добрич и на национално ниво;

III. ДЕЙНОСТИ

Основните дейности на читалищата в Община Крушари са свързани с популяризиране на културно-историческото наследство, търсене на иновативни форми за привличане на младите хора, изхождайки от техните интереси и потребности, библиотечното дело, запазване и развитие на духовните културни ценности на гражданското общество, събиране и разпространяване на знания за родния край (проучване, възстановяване и съхраняване на обичаи и традиции, отразяващи спецификата на населеното място), отбелязване на национални и местни исторически дати и годишнини – провеждане на срещи, изложби, концерти.

Народно читалище „ Йордан Драгнев-1894 “ поддържа Информационен център към Фондация "Глобални библиотеки". Създадена е Музейна сбирка, която включва материали и вещи от миналото и настоящето на населеното

места в общината, свързани с местната култура и традиции. Продължава да функционира разкритият по проект на Община Крушари "Туристически информационен център", във връзка с който на институцията са предоставени техника, носии, пейки, маси, шатри и др., които имат за цел да подпомогнат цялостната дейност. По проекта в зала на читалището са изложени археологически експонати и културни ценности.

Предложените дейности целят обединяване на усилията за по-нататъшно развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, имаща значение за развитие на местните общности, като фактор за културно, образователно и информационно развитие. Основна задача е да се привлекат местни самодейци от различни възрастови групи и етноси, които да представят и запазват характерните обичаи и танци и традиции за региона, като се мотивират, привлекат и включат в кръжочни и клубни форми. Целта е да продължи традицията, читалищата да бъдат разпознаваеми общи пространства за творчество, диалог между поколенията, за запазване на духа и традицията на добруджанския край.

Годишната програма с предложените дейности е документ с отворен характер. Тя може да бъде допълвана и променяна във връзка с актуални обяви по проекти, културния календар за 2021г. на Министерството на културата, както и получаваните текущо през годината покани към групите и съставите за участия в национални и международни фестивали и събори.

Програмата за читалищната дейност в Община Крушари за 2021г. е изготвена в изпълнение на чл. 26 а, ал. 1 от Закона за народните читалища, въз основа на направените предложения от читалищните настоятелства към културната институция. Съобразени са стратегическите документи за развитие на Община Крушари с ясна ориентираност към развитието и обогатяването на културния живот в селата на общината със задоволяването на потребностите на гражданите чрез:

- съхраняване, укрепване и развитие на традициите на общността, с цел предаване на нематериалното културно наследство на следващите поколения;
- възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание и на културната идентичност;
- обмен между културите на различните етноси;
- насърчаване на социалното единство и солидарността между различните социални групи.

За 2021г. Годишна програма за развитие на читалищната дейност в община Крушари за 2021г. е обобщена в следната таблица :

Месец	Културна проява	Организатор
Януари	Витрини, изложби по случай кръгли годишнини от рождението на видни личности с документи и книги от фонда на Библиотеката - 171г. от рождението на Христо Ботев.	НЧ с. Крушари НЧ с. Коритен
	Бабин ден – обичай „Подливане на бабата акушерка” - обреден ритуал и организиране на тържество по случай Деня на родилната помощ съвместно с пенсионерските клубове и обществени организации и институции, функциониращи на територията на община	Народни читалища

	Крушари	
	„ В света на приказките” – презентация на приказки и произведения на именития творец – Алън Милн – „ Мечо пух”, пред ученици от I и II клас на „СУ”Хр. Смирненски”, младежи от ЦДГ и Защитено жилище.	НЧ с. Крушари
Февруари	Отбелязване на Деня на лозаря- „ Що е вино, да е благословено!”.Зарязване на лозови пръчки. Конкурс - дегустация за най- добро домашно вино.	Народни читалища
	„Приказният свят на Ран Босилек“ (презентация) - гостуват ученици 1 и 2 клас, СУ „Христо Смирненски”	НЧ с. Крушари
	Ден на пчеларя - беседа по проблемите на пчеларството с участието на ветеринарния доктор / д-р Великов / и изложба на пчелни продукти от пчеларската общност в селото.	НЧ с. Коритен
	„Зима край огнището” – представяне на традиционни ястия и занаяти.На размдумка в читалището.	Народни читалища
	148 години от гибелта на Васил Левски – рецитал на учениците от ОУ „В.Левски”. Витрини, изложби по случай годишнини от рождението на видни личности -148 год. от Обесването на Васил Левски.	НЧ с. Крушари НЧ с. Коритен
	„Ден на терлика“- изложба на ръчно изработени модели представящи богатството на фолклора по нашите земи.	НЧ с. Лозенец
Март	Отбелязване Деня на самодееца – 1 март концерт на съставите;	Народни читалища
	Баба Марта – „Баба Марта бързала,мартеници вързала „- ,закичване на децата от ДГ с мартеници	Народни читалища
	143 години от Освобождението на България. Национален празник на Р. България – поднасяне на венец пред Паметника на загиналите.	Народни читалища
	„Благодаря ти, мамо!” – Празник на децата от ДГ от Община Крушари.С обич!” – изложба на картички и сувенири по случай 8 март;	Народни читалища Детски градини
	Международен ден на жената – 8-ми март – общоселско тържество.	Народни читалища
	Първа пролет – „Пролет иде”, изготвяне на изложба с пролетни рисунки от децата от ДГ на територията на Община Крушари.	Детски градини Народни читалища
	„Сирни Заговезни“- палене и прескачане на огньове от жителите на селото.	Народни читалища
	Посрещане на Благовещение с децата от детската градина, извършване на ритуал,почерпка с домашни мекици и мед.	Детски градини Народни читалища
	Отчетно- изборно събрание на НЧ	Народни читалища
Април	Витрина по повод деня на хумора и сатирата; Провеждане на беседа с децата за усмивката.	Детски градини, Училища и Читалища
	Международен ден на детската книга - четене	Народни читалища

	на приказки. Моят приказен герой. Маратон за четене на художествена литература по повод международния ден на книгата.. „Да четем заедно“ - състезание с ученици за най- бързо четене.	
	Здравна беседа „ Информирани и здрави”.	Детски градини, Училища и Читалища
	„Лазаруване“ – лазарки благославят домовете за здраве и берекет.	Народни читалища
	Международен ден на Земята – презентация на ученици на тема „Чиста Земя“. Засаждане на дръвче пред читалището.	Детски градини, Училища и Читалища
	Тематична вечер „Да си спомним за първите“ по случай международния ден на авиацията и космонавтиката.	НЧ с. Ефр. Бакалово
Май	„Великден“-боядисване на яйца съвместно с деца от детските градини. Посещение на самотни хор с цел дарение на козунаци и яйца. Великденска изложба "Писано яйце".	Детски градини Народни читалища
	„Гергьовден“- изнасяне на програма на местното население от самодейните групи към НЧ - танци, люлки и забавни игри.	Народни читалища
	Пролетни празници – „Тепреш“, „Хъдърлез“ и „Сабантуи“ – мост между минало и настояще. Пробуждане на пролетта.	НЧ с.Телериг НЧ с. Ефр.. Бакалово
	„Отбелязване деня на Европа“. Организиране на литературен конкурс на тема „Пътят към Европа“ с участие на ученици от всички училища на общината. - Рисушка на асфалт	Народно читалище с. Крушари
	24 май - Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост – празничен концерт. „Среща на три поколения“ с участието на децата от детската градина, училище и самодейните състави към читалищата.	Народни читалища
	Витрини, изложби по случай кръгли годишнини от рождението на видни личности - 1166 г. от създаване на славянската писменост	Народни читалища
	Празник на с. Александрия. Празничен концерт.	НЧ с. Александрия
	Празничен концерт по случай юбилей на НЧ с. Ефр. Бакалово.	НЧ с. Ефр.. Бакалов
	Организиране на дарителска кампания „Подари книга“ по повод професионалният празник на библиотеки и читалища. - Библиотекар за един ден	НЧ с. Крушари
	Празнична програма по случай Рамазан Байрам – символ на сплотеността, толерантността, берекета и братството.	НЧ с.Телериг НЧ с. Ефр.. Бакалов
Юни	1-ви юни - Международен ден на детето. Рисуване на асфалт, рецитал на любими стихотворения от ученици и деца, игри и забавления.	Читалища, Училища и ДГ

	Куклен театър за децата от детските градини и учениците от началните класове на училища от Община Крушари по повод деня на детето.	Детски градини, Училища и Читалища
	Ден на Ботев и на падналите за свободата и независимостта на България. Рецитал от творби на поета и революционер.	Народни читалища
	Ритуал по повод „Еньовден“- сплитане на венец от цветя и билки.	Народни читалища
	Участие на самодейните състави от Община Крушари в кулинарния конкурс „Празник на гърнетата – кулинарната академия на Добруджа.	НЧ с. Крушари Община Крушари
	Да почистим родното място“- организирано почистване на района около културната институция от самодейци и доброволци.	Народни читалища
	Витрини, изложби по случай кръгли годишнини от рождението на видни личности.	Народни читалища
	Участие на съставите в събори в страната .	Народни читалища
	Работилница „ Баба и внуче“	НЧ с. Ефр. Бакалово
Юли	Участие на самодейните състави в Регионалния фолклорен събор „Текето“ – 2021 г	НЧ с. Крушари Община Крушари
	Да се пренесем в света на приказките. Литературно четене.	Народни читалища
	Лятна детска занималня под наслов „Ваканция, здравей!“. Организиране на занимания по интереси за малчуганите.	Народни читалища
	Празничен концерт посветен на Курбан Байрам. Деня за прошка.	НЧ с.Телериг НЧ с. Ефр.. Бакалов
Август	Организиране на летни клубове по интереси - занимателни, образователни и спортни игри за деца и младежи.	Народни читалища
	Летен културен отпих. Участие на самодейните състави в международни, национални и регионални събори.	Народни читалища
Септември	Отбелязване на 105 години от боевете на Добруджанския фронт и 136 години от Деня на Съединението на Княжество България с Източна Румелия – поднасяне на цветя пред Паметника.	Народни читалища
	„Ден на грамотността“ – състезание по правопис между учениците от 4 и 5 клас	НЧ с. Крушари
	112 години от обявяването на Независимостта на България – поднасяне на цветя пред Паметника на загиналите за отечеството	Народни читалища
Октомври	Международен ден на хората от третата „златна“ възраст – празничен концерт с участието на самодейните състави към читалищата от Община Крушари	Народни читалища Пенсионерски клубове
	Ден на Община Крушари - участие в общинските прояви, организирани от Община Крушари	НЧ с. Крушари Община Крушари
	Отбелязване деня на благотворителността	НЧ с. Крушари

Ноември	„Вам, будители народни!“ – литературно четене и презентация на творчеството на видни български автори по случай Деня на народния будител. Театрална постановка за деца и ученици.	Детски градини, Училища и Читалища
	Поздрав към хората със специални потребности по повод Международния ден на хората с увреждания.	НЧ с. Крушари
	Честване на Въведение Богородично и Деня на християнското семейство.	Народни читалища Пенсионерски клубове
	Витрини, изложби по случай кръгли годишнини от рождението на видни личности.	Народни читалища
Декември	Изложба на коледни, новогодишни картички и сурвакници изработени от любителска група деца.	Детски градини, Училища и Читалища
	„Да е здрава и честита“ - Коледни и Новогодишни празници – общоселско тържество. Коледен концерт.	Народни читалища
	Организирано традиционно изпращане на коледари.	Народни читалища

Участията и заявките за различните събори и фестивали през 2021 г. , ще се разглеждат допълнително според финансовото състояние и възникналата извънредна епидемична обстановка в страната.

Предложените дейности са приети и одобрени на заседания на Читалищните настоятелства.